

Folketingets Administration

Lovsekretariatet

7. marts 2005

J.nr. 17

Oversigt over forslag til navnelov L 27

1. Indledning

Lovforslaget er en genfremsættelse af L 152, der blev fremsat den 16. december 2004. Formålet med lovforslaget er at liberalisere og modernisere reglerne om personnavne og forenkle sagsgangen ved myndighederne for borgeren.

Store dele af den nugældende navnelov bygger på den første egentlige navnelov i Danmark fra 1904, og de almindelige familiemønstre har siden gennemgået store forandringer blandt andet i form af et stort antal ugifte samlevende og mange sammenbragte familier. Spørgsmålet om en revision af navneloven har derfor i de senere år tiltrukket sig stadig større opmærksomhed, og f.eks. i Norge har en liberalisering af navneloven fundet sted i 2003.

Justitsministeren besluttede på den baggrund i 2002 at nedsætte et sagkyndigt udvalg (Navnelovsudvalget), som i juni 2004 afgav betænkning nr. 1446/2004 om personnavne.

Lovforslaget svarer hovedsageligt til Navnelovsudvalgets lovudkast i betænkningen og indeholder bl.a. følgende nyskabelser:

- Indførelse af en model, hvorefter et efternavn, der bæres af flere end 1.000 personer, frit kan tages af enhver.
- Indførelse af ligestilling af papirløst samlevende med gifte par i relation til at erhverve hinandens efternavne.
- Afskaffelse af begrebet giftenavn og indførelse af adgang til at tage sin ægtefælles efternavn som sit eget efternavn.
- Indførelse af adgang til at erhverve et patronymnavn (f.eks. Andersøn og Henriettesdatter) som efternavn, herunder andre navnekulturers patronymnavne.
- Indførelse af adgang til at benytte andre navneskikke, der f.eks. tillader kønsbøjning af et efternavn.
- Indførelse af adgang til at erhverve et mellemnavn som efternavn.
- En større valgfrihed til at erhverve et fornavn, der allerede er i brug her i landet.

Den 2. august 2004 blev navneområdet, herunder navnelovforslaget, overført fra Justitsministeriet til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

Nedenfor følger i skematisk form en emneopdelt oversigt over lovforslagets hovedlinjer. Oversigtens hovedemner er "efternavne", "mellemnavne" og "fornavne" samt "administration af navneloven". På grund af omfanget af høringsvar over betænkningen er kun hovedlinjerne i de høringssvar, som ministeriet udtrykkeligt har taget stilling til i lovforslagets bemærkninger, medtaget i oversigten.

2. Gældende ret sammenholdt med L 27 og Navnelovsudvalgets betænkning

EFTERNAVNE (Kapitel 1, §§ 1-10)			
Beskyttede efternavne i stedet for forbeholdte efternavne			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Hørings svar
Kun efternavne, der er anmeldt til ministeriet eller taget ved navnebevis, er såkaldte forbeholdte efternavne efter de gældende regler. Disse efternavne kan kun tages, hvis man har en slægtsmæssig tilknytning til navnet. Mange meget udbredte efternavne er forbeholdte, mens mange navne, der kun bæres af et lille antal personer, ikke er forbeholdte.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling. Hensynet til den enkeltes ret til selv at bestemme sit navn bør veje tungere end hensynet til personer, der bærer et meget udbredt efternavn. Personer, der bærer et meget udbredt navn, kan ikke anses for at have nogen forventning om slægtsmæssig forbindelse til andre personer, der bærer navnet.	Der skal være stærke grunde for at hindre et menneske i at tage det efternavn, det ønsker. Hensynet til beskyttelsen af slægtsfølelsen bør dog fortsat være et tungtvejende hensyn. Afvejningen mellem de to hensyn må afhænge af, hvor udbredt det pågældende navn er. Det foreslås, at efternavne, der bæres af mere end 1.000 personer i landet, bør være frie og kunne tages af enhver. Efternavne, der bæres af 1.000 eller færre, bør være beskyttet. Ministeren bør en gang årligt fastsætte, hvilke navne der ikke er beskyttet.	
Ophævelse af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Hørings svar
Eget efternavn kan gives videre til ægtefæller, børn, børnebørn, oldebørn og pleje- og stedbørn. Derimod kan et navn erhvervet ved ægteskab (giftenavn) ikke gives videre til en senere ægtefælle. Bæreren af navnet kan give navnet til sine børn, herunder sørbørn, i forbindelse med fødslen, men som udgangspunkt ikke senere og ikke til stedbørn.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Hensynet til den tidligere ægtefælle er ikke tilstrækkeligt tungtvejende til at opretholde sondringen mellem eget efternavn og giftenavn. Ønsket om at videreføre en tidligere ægtefælles efternavn antages kun at være aktuelt, hvor navnet opleves som en del af den pågældendes identitet. Der skal ikke gælde særlige begrænsninger for adgangen til at videregive et navn, der er erhvervet på grundlag af ægteskab.	
Adgang til at tage en ugift samlevers efternavn			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Hørings svar
Kun ægtefæller har ret til at tage hinandens efternavne. Ugifte samlevende kan ikke tage et fælles efternavn, medmindre de hver for sig har ret til samme navn eller har fælles børn og tager et nydannet efternavn.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling. En part i et ugift samlivsforhold skal kunne tage sin partners efternavn, hvis parten samtykker heri, hvis parterne erklærer, at de lever i et ægteskabs-lignende forhold, og hvis parterne enten har levet sammen i mindst 2 år eller har fælles børn under 18 år, der har eller skal have navnet.	Det vil være egnet til at styrke båndene i en familie af ugifte samlevende, hvis de ugifte samlevende kan tage et fælles efternavn. En part i et ugift samlivsforhold skal kunne tage sin partners efternavn, hvis parten samtykker heri, hvis der er tale om et samlivsforhold af en vis fasthed, eller hvis parterne har et eller fle-	

		re fælles børn under 18 år, som har eller skal have det fælles navn.	
Adgang til at tage stedforældres efternavn			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Et barn kan ved anmeldelse få en stedforældres efternavn, medmindre navnet er erhvervet på grundlag af ægteskab. En fraskilt stedforælders efternavn kræver den pågældendes samtykke.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling. Det foreslås, at et navn kan tages som efternavn, hvis navnet bæres af ansøgerens mors eller fars nuværende eller tidligere ægtefælle eller samlever, når den pågældende stedforælder samtykker. Ministeren kan i særlige tilfælde undtage fra samtykkekravet.	Reglen opretholdes. Det bør endvidere være muligt at tage en ugift stedforælders efternavn, hvis denne samtykker heri, og hvis der er tale om et fast ægte-skabslignende samliv, hvor parterne har boet sammen i mindst 2 år eller har fælles børn, der har eller skal have navnet.	
Adgang til at tage tipoldeforældres efternavn			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
En ansøger kan få sine bedste- og oldeforældres efternavn, men ikke en tipoldeforælders.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Det bør være muligt at tage en tipoldeforælders efternavn.	
Adgang til at tage et mellemnavn som efternavn			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Et mellemnavn kan alene tages som efternavn, hvis navnet har været båret som efternavn i slægten.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Det bør fremover være muligt at tage et mellemnavn som efternavn, dog ikke i tilfælde, hvor man har taget et fornavn som mellemnavn.	
Adgang til at tage et efternavn på grundlag af samtykke fra alle, der bærer navnet her i landet			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Det er ikke muligt at tage et efternavn på grundlag af samtykke fra alle, der bærer navnet her i landet, dog tilladt efter samtykke at tage et efternavn, som ægtefælle, bedsteforældre, oldeforældre, børn, søskende eller forældres søskende har erhvervet som nydannet efternavn.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Det skal være muligt at tage et efternavn på grundlag af samtykke fra alle, der bærer navnet her i landet. Ministeren kan fastsætte regler om, at bestemmelserne om aktindsigt i offentlighedsloven og forvaltningsloven ikke skal finde anvendelse på oplysninger, der er indhentet fra CPR som led i behandlingen af sådanne ansøgninger, og som vedrører andre end ansøgeren.	Foreningen af Statsamtsjurister anfører i dens høringssvar over betænkningen, at ordningen kan synes vanskelig administrerbar. Foreningen skønner også, at den foreslåede begrænsede aktindsigt vil kunne medføre utilfredse borgere.

Adgangen til at anvende fremmede navneskikke			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Udlændinge med dansk domicil kan ikke navngives efter hjemlandets navneskik, hvis der ikke er hjemmel hertil i den danske navnelov.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør fastsættes regler om anvendelse af fremmed navneskik, i det omfang disse ikke giver anledning til nævneværdige problemer.	
Adgang til at tage et patronymnavn (navn dannet med udgangspunkt i ens fars eller mors fornavn med endelsen –søn eller –datter)			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Det er som udgangspunkt ikke muligt at navngive et barn med et patronymnavn.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør være adgang til at tage et patronymnavn med endelsen –søn eller –datter, men ikke –sen, da denne må opfattes som kønsneutral. Adgangen gælder også patronymnavne dannet efter andre sprog, f.eks. –son eller –dóttir. Et sådant navn bør ikke kunne videregives.	
Adgang til at tage et familiemedlems fornavn som efternavn			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Der er ikke adgang til at tage et fornavn som efternavn, uanset om navnet har tradition i en kultur, der ikke skelner mellem for- og efternavne, eller om der er tale om et traditionelt dansk fornavn.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Det bør være muligt at tage en forælders, bedsteforælders, ægtefælles eller samlevers fornavn som efternavn, hvis det kan godtgøres, at navnet har tradition i en kultur, der ikke sondrer mellem for- og efternavne.	
Adgang til at antage kønsbestemte endelser af efternavne			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Kønsbøjede efternavne, hvor begge former i de pågældende lande anses for at være det samme navn, anses efter den nu gældende danske navnelov for at være to forskellige efternavne.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Kønsbøjede efternavne skal anses for et og samme efternavn.	
Andre navneskikke			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Ingen mulighed for at anvende alternativ navnerækkefølge eller skifte navn livet igennem alt efter om man er barn eller voksen m.v.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør ikke ske en yderligere lempelse af adgangen til at tage navne med baggrund i andre navneskikke end de foreslåede.	

Nydannede efternavne (efternavne, som ikke allerede er forbeholdt)			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
<p>Der kan udfærdiges navnebevis på et nyt efternavn, medmindre</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) navnet er forbeholdt, og det ikke kan udelukkes, at der er personer her i landet, der er berettiget til navnet, 2) navnet er et almindeligt kendt historisk efternavn, 3) navnet har en sådan lighed med de navne, der er nævnt under 1) og 2), at forveksling let kan ske, 4) navnet er et udenlandsk efternavn, der er almindeligt kendt her i landet, 5) navnet ved udtale eller skrivemåde afgjort strider mod dansk sprogbrug, 6) navnet er et egentligt fornavn, eller 7) navnet er upassende eller kan vække anstød. 	<p>I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.</p>	<p>Navne, der ikke bæres som efternavn her i landet, kan tages som efternavn, medmindre navnet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) let kan forveksles med et beskyttet efternavn, 2) indgår i eller let kan forveksles med navnet på et selskab, en forening, et varemærke eller lignende, som er anmeldt til ministeren, 3) er et almindeligt kendt kunstnernavn, som er anmeldt til ministeren, eller let kan forveksles hermed, 4) er på en almindeligt kendt udenlandsk eller historisk person eller let kan forveksles hermed, 5) er et egentligt fornavn, 6) er uegnet til at blive anvendt som efternavn her i landet, eller 7) er upassende eller kan vække anstød. 	
Adgang til at tage dobbelte efternavne, bindestregsefternavne og opsplittelse heraf			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
<ol style="list-style-type: none"> 1) To efternavne, som en ansøger enkeltvis kan opnå, kan sættes sammen med en bindestreg til ét efternavn. Der er ikke adgang til at tage flere end to enkeltstående navne sammensat med bindestreg eller et flerleddet efternavn uden bindestreg. Der findes dog efternavne bestående af flere led, som betegnes som ét samlet efternavn. Disse flerleddede efternavne uden bindestreg kan tages og videregives efter lovens regler. 2) Opsplitning af bindestregsefternavne kan kun ske, hvis ansøgeren har tilknytning til det ansøgte led efter loven. 	<p>I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Der bør fortsat ikke være adgang til at tage flere end to enkeltstående navne sammensat med bindestreg eller et flerleddet efternavn uden bindestreg. 2) Bæreren af et bindestregsefternavn eller et andet flerleddet efternavn skal kunne tage hvert af leddene som efternavn alene eller i bindestregskombination med et andet navn, som den pågældende er berettiget til at tage som efternavn. Ministeren bemyndiges til at fastsætte undtagelser. Et efternavn, der består af flere navne forbundet med bindestreg, skal i forhold til lovens øvrige bestemmelser anses som ét efternavn. 	

Adoptivbørns efternavne			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Efter den gældende lov er det ikke muligt for et adoptivbarn at tage et efternavn efter sin oprindelige slægt. Ifølge praksis er det dog muligt at tage navn efter de oprindelige forældre, hvis kontakten er genetableret og der opnås samtykke fra de oprindelige forældre.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør ikke længere stilles krav om samtykke fra de oprindelige forældre. Et adoptivbarn skal kunne tage navn efter sin oprindelige slægt.	
Adgang til fordanskning af udenlandske navne			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Der kan som undtagelse til forbuddet om at tage et forbeholdt navn meddeles navnebevis på et navn, der har karakter af en tilpasning af et fremmedartet efternavn til dansk sprogbrug.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling. Ministeriet bemærker dog, at der ved at ophæve bestemmelsen vil ske en beskedne begrænsning af, hvilke navne der kan tages. Da der imidlertid er tale om meget få ansøgninger, og da kun enkelte af disse forventes at blive afslået efter den foreslåede § 6, nr. 1, er ministeriet enig med udvalget i, at bestemmelsen ikke bør medtages.	Muligheden for at personer, der bærer et fremmedartet efternavn, kan tage et mere danskklingende efternavn følger (i langt videre omfang end af den gældende bestemmelse om tilpasning) af udvalgets forslag om at gøre det muligt for enhver at tage et efternavn, som flere end 1.000 personer bærer her i landet. Udvalget har endvidere foreslået en lempelse af kravet om nydannede efternavnes overensstemmelse med dansk sprogbrug. Der bør på den baggrund ikke fortsat være adgang til at tage et efternavn, der har karakter af en tilpasning af et fremmedartet efternavn til dansk sprogbrug.	
Opsamlingsbestemmelse (navnebevis på et navn, som ansøgeren kan påvise en særlig tilknytning til)			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
En ansøger kan få navnebevis på et efternavn, som den pågældende kan påvise en særlig tilknytning til.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør ikke medtages en opsamlingsbestemmelse, idet den foreslåede navnelov imødekommer ønsket om en mindre restriktiv praksis.	
MELLEMANAVNE (Kapitel 2, § 11)			
Adgang til at tage et mellemnavn på grundlag af familiemæssig tilknytning			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Man kan tage følgende navne som mellemnavn: 1) Sin mors mellemnavn.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør gælde så ens regler som muligt for mellem- og efternavne. Det skal derfor være muligt at	

<p>2) Sin fars mellemnavn. 3) Et mellemnavn, man i øvrigt har særlig tilknytning til, dvs. a) sine helsøskendes mellemnavn erhvervet ved navngivning eller navnebevis, b) sine bedsteforældres mellemnavn, c) sine forældres helsøskendes mellemnavn tillagt ved navngivning, hvis ens far/mor samtykker, d) sine sted- eller plejeforældres mellemnavn, hvis den pågældende samtykker. 4) Et navn, man er berettiget til at tage som efternavn. 5) Et mellemnavn, man tidligere har båret med rette.</p>	<p>Ministeriet bemærker dog, at der vil være enkelte tilfælde, hvor en person ikke efter lovforslaget vil kunne tage sin helsøskendes mellemnavn.</p> <p>Da der alene vil være tale om enkelte tilfælde, finder ministeriet ikke, at der bør medtages en regel herom.</p>	<p>tage en forælders, bedsteforælders, oldeforælders eller tipoldeforælders mellemnavn. Dermed vil der ikke længere være behov for en regel om, at man skal kunne tage helsøskendes mellemnavn tillagt ved navngivning. Det bør som hidtil være muligt at tage et mellemnavn, som man er berettiget til at tage som efternavn, og et mellemnavn, man tidligere har båret med rette. Det bør endvidere fortsat være muligt efter samtykke at tage sine sted- eller plejeforældres mellemnavn.</p>	
--	---	--	--

Adgang til at tage en ægtefælles eller fast samlevers mellem- eller efternavn som mellemnavn

Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
<p>Det er ikke muligt at tage en ægtefælles mellemnavn eller efternavn som mellemnavn (et sådant navn kan dog i visse tilfælde anvendes som adresseringsmellemnavn, herunder i ens pas, men kan ikke videregives til ens børn, og man ”hæder” det ikke). Kan den ene ægtefælle tage sit mellemnavn som efternavn, kan ægtefællerne tage dette som fælles efternavn. Der er ikke mulighed for at tage en ugift samlevers mellem- eller efternavn som mellemnavn eller adresseringsmellemnavn.</p>	<p>I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.</p>	<p>Det bør være muligt for ægtefæller og ugifte samlevende i et fast samlivsforhold at tage hinandens mellem- og efternavne som mellemnavn.</p> <p>Reglerne om adresseringsmellemnavne bør ophæves.</p>	

Adgang til at tage et fornavn som mellemnavn, uanset hvilket køn navnet betegner

Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
<p>Det er ikke muligt for en mand at tage et pigefornavn og omvendt, men en</p>	<p>I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.</p>	<p>Der bør åbnes mulighed for at tage et kønsukorrekt fornavn som mellemnavn, forudsat at det sik-</p>	

mand kan godt tage et kønsukorrekt fornavn som mellemnavn, hvis han har den fornødne slægtsmæssige tilknytning til navnet som mellemnavn, og omvendt.		res, at fornavne, der anvendes som mellemnavne, ikke kan tages som efternavne.	
Adgang til at tage forældres eller bedsteforældres atypiske fornavn som mellemnavn			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Det tillades ved navnebevis at tage forældres eller bedsteforældres atypiske fornavn som mellemnavn.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør ikke fortsat være mulighed for at tage et mellemnavn, der har efternavnspræg, hvis navnet har været båret som første fornavn af ens forældre, bedsteforældre, oldeforældre eller tipoldeforældre. Hvis navnet er et så udpræget efternavn, at det ikke er beskyttet, vil det dog kunne tages som mellemnavn af enhver.	
FORNAVNE (Kapitel 3, §§ 12-15)			
Nydannede fornavne			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Et fornavn må ikke kunne blive til ulempe for den, der skal bære navnet. Et fornavn må ikke betegne det modsatte køn i forhold til den, der skal bære navnet. Et barn må ikke gives et fornavn, der bæres af ældre levende søskende, medmindre barnet får et yderligere fornavn. Et barn må ikke gives to ens fornavne.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling. Ministeriet er enig med Institut for Menneskerettigheder i, at personer, der midlertidigt bor i udlandet, fortsat bør nyde beskyttelse efter forslagens § 3.	Ulempekriteriet bør ophæves. Et fornavn må dog fortsat ikke betegne det modsatte køn i forhold til den, der skal bære navnet. Reglerne om, at et barn ikke må gives to ens fornavne eller et fornavn, der bæres af ældre levende søskende, medmindre barnet får et yderligere fornavn, bør ikke medtages, da disse problemer er sjældent forekommende.	Institut for Menneskerettigheder har i dets høringssvar over betænkningen anført, at personer, der midlertidigt bor i udlandet, fortsat bør nyde beskyttelse efter forslagens § 3.
Krav om, at der skal være tale om et egentligt fornavn, at navnet ikke må være upassende eller vække anstød, og at navnet ikke må være uegnet til at blive anvendt her i landet			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Man kan ikke vælge et fornavn, som ikke er et egentligt fornavn, herunder i almindelighed et navn, der er i brug som efternavn, titler, ord som junior og præfixer som von m.v. Navnet må ikke vække anstød eller lignende.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Et navn, der er i brug som efternavn, bør i almindelighed ikke kunne tages som fornavn. I praksis tillades et fornavn, uanset om det også er et forbeholdt efternavn, hvis det godtgøres, at det er i brug som fornavn inden for den europæisk-amerikanske kulturkreds. Denne regel bør opretholdes, og det bør være muligt som fornavn at tage et navn, som har	

		tradition i en kultur, der ikke skelner mellem for- og efternavne. Det bør fortsat være udelukket at tage titler, præfixer m.v. som fornavn. Et fornavn må fortsat ikke være upassende eller kunne vække anstød eller lignende og må ikke være uegnet til at blive anvendt som fornavn her i landet.	
Almindeligt udbredte fornavne			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Der er en meget stor udbredelse af fornavne, der ikke er optaget på listerne over godkendte navne.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør for visse af de navne, der allerede er i brug som fornavn her i landet, indføres en ordning, hvorefter det ikke er nødvendigt konkret at søge om godkendelse af et sådant navn. Et fornavn skal kunne tages af enhver uden godkendelse, hvis det bæres af 25 personer eller derover som første fornavn. Ministeren offentliggør årligt en liste over drenge- og pigenavne.	
Bør der fortsat være adgang til at godkende et fornavn for én bestemt ansøger?			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Størstedelen af de fornavne, der i dag bæres her i landet, er ikke optaget på Kirkeministeriets lister over godkendte fornavne. En stor del af disse navne bliver anvendt som følge af indvandring af personer, der ikke er navngivet efter den danske navnelovgivning. De øvrige er blevet tilladt efter en konkret vurdering, uden at navnet i den forbindelse er blevet optaget på listerne.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Udvalget foreslår, at adgangen til konkret at godkende et fornavn, uden at dette skal have virkning for alle, der måtte ønske dette fornavn, ikke skal videreføres.	
Transvestitters og transseksuelles navne			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
En dreng/mand kan ikke tillægges et pige-/kvindenavn eller omvendt. En transseksuel person kan som udgangspunkt kun ændre fornavn til et navn, der betegner	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Reglen om, at en dreng/mand kan ikke tillægges et pige-/kvindenavn eller omvendt, skal videreføres. Udvalget har dog foreslået, at det skal være muligt for enhver at tage et kønsukorrekt fornavn som mellemnavn, og at	Foreningen trans-danmark har i høringssvaret over betænkningen anført, at ordningen også bør gælde for

<p>det ønskede køn, efter en kønsskifteoperation (hvis ønsket om at leve fuldtids som det andet køn er stabilt, og den pågældende har levet efter det i længere tid m.v., kan den pågældende som forsøgsordning få tilladelse til at få et fornavn, der betegner det ønskede køn). En transvestit kan ikke få tilladelse til at tage et kønskorrekt fornavn.</p>		<p>adgangen til at godkende fornavne, der kan tages af begge køn, skal udvides. Der bør indsættes en hjemmel i navneloven til at fastsætte regler for transseksuelle personer, således at den eksisterende forsøgsordning kan videreføres. Sondringen mellem transseksuelle og transvestitter, hvor der for sidstnævnte ikke foreslås undtagelse fra reglen om kønskorrekt fornavn, kan være vanskelig. Ministeren kan fastsætte regler om dokumentationskrav for at være omfattet af de særlige regler for transseksuelle.</p>	<p>transvestitter, og at ansøgning om at tage et navn, der betegner det modsatte køn, bør imødekommes alene på baggrund af en erklæring fra den pågældende om at være transseksuel eller transvestit.</p>
--	--	---	---

ADMINISTRATION AF NAVNELOVEN (Kapitel 4, §§ 16-27)

Myndigheder

Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
<p>Anmeldelsessager behandles af ministerialbogsføreren (i sønderjyske landsdele personregisterføreren). Navneændringer, der kræver navnebevis, behandles af statsamtterne.</p> <p>En ægtefælles efternavn kan tages ved anmeldelse til vielsemyndigheden. Det samme gælder hvis den, der bærer et giftenavn, ønsker at genantage det efternavn, vedkommende bar ved ægteskabets indgåelse, eller det efternavn, vedkommende senest har båret, som ikke er erhvervet ved ægteskab.</p>	<p>I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.</p> <p>Ministeriet anfører, at det ikke er bekendt med, at den nuværende ordning, hvorefter borgerne i mange tilfælde skal henvende sig til ministerialbogsføreren, har vakt megen modstand. Ministeriet finder endvidere, at registrering af navngivning og navneændring mest hensigtsmæssigt bør fastholdes hos den myndighed, der også registrerer fødsler og dødsfald (ministerialbogsføreren).</p> <p>Ministeriet finder ikke som anført af Foreningen af Statsamtmand og Foreningen af Statsamtjurister, at en væsentlig del af sagerne kræver en omfattende sagsbehandling.</p>	<p>Ansøgning om navngivning og navneændring indgives til ministerialbogsføreren (i sønderjyske landsdele personregisterføreren), som træffer afgørelse. I følgende sager træffes afgørelsen dog af statsamtet, hvortil sagen videregives (ved kommunalreformen nedlægges disse og opgaverne overføres til de 5 statsforvaltninger):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 7, § 6, § 7, stk. 1, nr. 2 og 3, samt ændringer i efternavne efter § 4, stk. 1, nr. 6. 2) Mellemløse navne efter § 11, stk. 1, nr. 2, hvis navnet tages i medfør af en af de i nr. 1 nævnte bestemmelser. 3) Fornavne efter § 14, stk. 3. 4) Navne efter § 24. <p>Ministeren kan efter forhandling med kirkeministeren fastsætte regler om anden fordeling. Navngivning ved dåb kan uden for de sønderjyske landsdele ske i folkekirken eller i et anerkendt trossamfund.</p> <p>Navngivning og navneændring kan endvidere ske ved adoptionsbevilling.</p> <p>Statsamtterne yder vejledning om loven. Ministeren kan fastsætte regler om behandlingen af sagerne.</p>	<p>Institut for Menneskerettigheder har i dets høringssvar over betænkningen anført, at det for borgere, der ikke er medlem af folkekirken, kan vække anstød, at de skal indgive en eventuel navneansøgning til folkekirken. Kommunernes Landsforening har anført, at den fremtidige opgaveløsning på navneområdet burde henlægges til kommunerne i lyset af regeringsudspillet "Det nye Danmark" fra april 2004, hvoraf det fremgår, at borgerne skal kunne henvende sig ét og samme sted – i kommunen – ved de fleste henvendelser til det offentlige, uanset hvilken myndighed der</p>

			har det endelige ansvar. Foreningen af Statsamtmand og Foreningen af Statsamtjurister har anført, at navnesagerne i videre omfang end foreslået bør henlægges til statsamtterne, idet en væsentlig del af sagerne kræver en omfattende sagsbehandling.
Klageadgang			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Statsamtternes afgørelser og afgørelser truffet af personregisterførerne (i de sønderjyske landsdele) kan påklages til ministeren for familie- og forbrugeranliggender (Familiestyrelsen). Afgørelser truffet af ministerialbogsførerne kan påklages til Kirkeministeriet.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	Der bør fremover kun være en central myndighed, der skal tage stilling til tvivlsspørgsmål vedr. loven. Klager over afgørelser bør fremover behandles af ministeren for familie- og forbrugeranliggender (Familiestyrelsen).	
Høring af en forælder uden del i forældremyndigheden			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
Det er alene forældremyndighedens indehaver, der kan beslutte at ansøge om ændring af barnets navn. Barnet skal som udgangspunkt samtykke, hvis det er fyldt 12 år, og ellers høres. Der er ikke krav om høring af en forælder, der ikke har del i forældremyndigheden over barnet.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling. Ministeriet bemærker dog, at en høringspligt ikke kun som anført af udvalget bør omfatte sager, hvor et barn bærer samme mellem- eller efternavn som en forælder, der ikke har del i forældremyndigheden. Det samme bør omfatte tilfælde, hvor barnet bærer den pågældende forælders fornavn som mellem- eller efternavn.	Af hensyn til overholdelse af Menneskerettighedskonventionen bør følgende regel indsættes: Hvor et barn bærer samme mellem- eller efternavn som en forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, skal der indhentes en erklæring fra den nævnte forælder ved navneændring. Høringspligten gælder ikke, hvis indhentelse af erklæringen skønnes at kunne være til væsentlig skade for barnet eller at ville medføre en uforholdsmæssig forsinkelse af sagen. Ændring af et barns mellem- eller efternavn kan afslås, hvis hensynet til barnet eller den forælder, der har afgivet en erklæring, afgørende taler imod den ønskede navneændring.	

Gebyr			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
<p>Der skal betales 3.000 kr. for udstedelse af navnebevis (pr. ansøger), som tilbagebetales, hvis navnebevis ikke udstedes. Hvis ansøgningen omfatter ægtefæller, mindreårige søskende eller forældre og mindreårige børn, skal der dog kun betales 3.000 kr. Der skal ikke betales for navnebevis for et barn, hvis ansøgning indgives inden 6 mdr. efter barnets fødsel eller tilsvarende efter adoption. Der skal betales 3.000 kr. til statsamtet for klage over afslag. Navngivning og navneændring i ministerialbogen er gebyrfri.</p>	<p>Ministeriet er enig i de af udvalget anførte synspunkter for og imod en gebyrordning. Samlet set vurderes det, at en gebyrordning i væsentlig grad vil svække den administrative forenkling, som lovforslaget er udtryk for. Lovforslaget indeholder derfor ikke en gebyrbestemmelse. Hvis antallet af navneansøgninger stiger væsentligt mere end forventet, vil spørgsmålet blive genovervejet.</p>	<p>Udvalget har ikke fundet at burde foretage en afvejning af, om loven bør indeholde en gebyrordning, da det er et politisk-økonomisk spørgsmål. For en gebyrordning taler navnlig hensynet til en vis navnestabilitet – det er besværligt, hvis personer hele tiden skifter navn – imod taler, at den omstændighed, at der ikke hidtil har været gebyr ved alle ændringer, ikke ses at have medført sådanne problemer mht. navnestabilitet, at der er behov for at indføre gebyr på alle navneændringer. Indførelse af gebyr i alle navnesager vil indebære en markant udvidelse af de sager, hvor der skal betales gebyr i forbindelse med en navngivning eller navneændring, da sager, der behandles af ministerialbogsføreren, efter de gældende regler er gebyrfri, og udvalget har foreslået, at de fleste sager fremover skal behandles af ministerialbogsføreren. Gebyr i sager behandlet af ministerialbogsføreren vil betyde indførelse af en ny opkrævningsadministration.</p>	
Navnebeskyttelse og rettelse af fejlagtige tilførsler til ministerialbogen			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Høringssvar
<p>Annulation og tilbagekaldelse af fejlagtige tilførsler i ministerialbogen sker ved afgørelse om tvangsrettelse af navnet. Det er ministerialbogsføreren eller – hvor fejlen ikke er klart dokumenteret – Kirkeministeriet, der afgør, om rettelse skal ske. Efter praksis forelægges sagen ofte for Familiestyrelsen, inden der træffes afgørelse på baggrund af de almindelige forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter og annulation, herunder om partshøring.</p>	<p>I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.</p>	<p>Udvalget foreslår ikke en ændring af gældende praksis vedrørende rettelser af fejlagtige tilførsler i ministerialbogen. Der bør udvises tilbageholdenhed med på særlige områder ved lov at fravige de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om tilbagekaldelse og annulation.</p>	

Forholdet til fremmed navnelovgivning			
Gældende ret	Lovforslaget	Navnelovsudvalget	Hørings svar
I forholdet til andre landes navnelovgivning anvender Danmark domicil-princippet. Navneloven finder således anvendelse på personer, der har domicil her i landet, dvs. bor eller opholder sig i Danmark i den hensigt varigt at forblive her. I en række lande er det ikke et domicil-princip, men et statsborgerprincip, der afgør, hvilket lands navnelov der gælder. Det kan for eksempel give problemer ved navngivning af børn født her i landet af udenlandske forældre, hvis barnet også er udenlandsk statsborger.	I overensstemmelse med Navnelovsudvalgets indstilling.	På baggrund af EF-Domstolens praksis bør det sikres, at EU-borgere ikke tvinges til at have forskellige navne i forskellige medlemsstater. Fremmede statsborgere med bopæl her i landet skal have mulighed for efter den danske navnelov at tage et navn, som de har taget i henhold til lovgivningen i statsborgerskabslandet, medmindre navnet er upassende, kan vække anstød eller er uegnet til at blive anvendt som navn her i landet. Dette gælder, uanset om ansøgeren er EU-statsborger eller statsborger i et tredjeland.	